

Nr 1225

Av fru Florén-Winther m. fl., *ii anledning av skrivelse från talmanskonferensen med överlämnande av ett från 1969 års organisationsutredning inkommet betänkande angående utskottens personalorganisation.*

(Lika lydande med motion nr 1437 i Andra kammaren)

Den 27 november 1969 avgav 1969 års organisationsutredning betänkande angående enkammarriksdagens förvaltnings- och personalorganisation. Sedermera har samma utredning den 15 april i år avgivit ett andra betänkande angående utskottens personalorganisation med anledning av grundlagberedningens förslag till ny utskottsorganisation (SOU 1969: 62) samt Kungl. Maj:ts proposition 40 år 1970 vilken bygger på beredningens nämnda förslag. Samtliga dessa förslag bör ses i ett sammanhang såvitt de avser den utredande sekreterarpersonalen inom kammaren och utskotten samt hos förvaltningskontoret. Endast den högre personalen avses i det följande.

Om den föreslagna omorganisationen av riksdagsarbetet genomföres, måste ännu större krav än tidigare ställas på den utredande sekreterarpersonalen. Denna bör vara synnerligen högt kvalificerad, utåt inta en fri och obunden ställning samt vara beredd att på lika villkor vara de riksdagsledamöter med vilka den skall samarbeta behjälplig på lika villkor — alltså utan hänsyn till om de tillhör regeringsunderlaget eller något av oppositionspartierna.

Intet organ inom riksdagen torde vara bättre skickat att pröva och avgöra frågan om vilka tilltänkta befattningshavare som bäst motsvarar dessa krav än kammarens presidium — eventuellt förstärkt med några av talmanskonferensen inom eller utom sin egen krets utsedda kammarledamöter.

Skulle emellertid vissa av de högre tjänsterna hos riksdagen behöva besättas innan den nya enkammarriksdagen träder i funktion bör denna uppgift anförtros en av talmanskonferensen tillsatt nämnd, som utses bland de medlemmar av den nuvarande riksdagen som jämväl valts till ledamöter av den nya enkammararen och där kan antas komma att inta en ledande ställning.

I detta sammanhang torde böra tilläggas att uppgiften främst mellan sessionerna att placera ut en del av den högre riksdagspersonalen till fyllnadstjänstgöring hos andra statsorgan är av så grannliga natur, att också den lämpligen bör anförtros kammarpresidiet — eller talmannen. Härvid måste nämligen bl. a. beaktas att riksdagstjänstemännens fria och obundna

ställning ej äventyras. Det bör sålunda inte förekomma att en av de högre befattningshavare hos riksdagen som här åsyftas placeras ut till tjänstgöring i ett statsdepartement eller i en därtill knuten sakkunnigberedning för att där syssla med arbetsuppgifter som han sedan kan tänkas komma att få handlägga även inom det riksdagsorgan hos vilket han i första hand skall tjänstgöra. Beredningsförfarandet inom t. ex. ett utskott skulle eljest kunna göras skäligen meningslöst.

Men för att riksdagens utredande sekreterarpersonal verkligen skall kunna motsvara de krav på objektivitet och oberoende som bör ställas på dem, måste de också beredas tillräcklig trygghet i anställningen hos riksdagen. Enligt föreliggande förslag skulle emellertid endast kammarsekreteraren och förvaltningsdirektören kunna placeras på löneplan Cp med rätt till förordnandepension, medan så ej skulle kunna bli fallet ens efter mycket lång och väl vitsordad tjänstgöring som huvudsekreterare hos något av riksdagsutskotten där endast en placering på löneplan Cr är åsyftad. Detta kan ej vara tillfredsställande.

Efter en viss prövotid under den nya riksdagsorganisation som kan antas träda i kraft i början av år 1971 och som på alla här åsyftade befattningshavare kommer att ställa stora, delvis nya krav bör dessa eller åtminstone de viktigaste av dem, d. v. s. kammarsekreteraren, utskottens huvudsekreterare och förvaltningsdirektören, beredas eller kunna beredas den större trygghet i anställning som i huvudsak svarar mot de kategorier förordnandetjänstemän som inom statsförvaltningen i övrigt har rätt till förordnandepension vid entledigande från tjänsten.

Då det i föregående stycke talats om att dessa befattningshavare bör beredas eller kunna beredas »en större anställningstrygghet» har detta främst skett med tanke på de domstolsjurister — tjänstemän vid förvaltningsdomstolarna häri inbegripna — som plägar anställas av vissa riksdagsutskott och efter ett ej allfört stort antal års tjänstgöring kan tänkas vilja återgå till domstolsverksamhet. Dessa bör beredas möjlighet att efter en prövotid få kvarstå på löneplan Cr hos riksdagen.

Då det vidare i samma stycke talas om en anställningstrygghet, som »i huvudsak» motsvarar de där berörda förordnade tjänstemännens inom statsförvaltningen, har detta skett med tanke på de invändningar som eljest skulle kunna tänkas komma att resas mot att en relativt ung riksdagstjänsteman, i trots av föregående provtjänstgöring på löneplan Cr, ändock av någon anledning skulle behöva utbytas mot annan och därvid skulle kunna komma i åtnjutande av förmånen av förordnandepension, varigenom riksdagen skulle åsamkas till synes onödiga pensionsutgifter. Riksdagen kan därför upprätta ett särskilt förordnandepensionssystem för den inre riksdagsförvaltningen enligt vilket vid entledigande, av annan anledning än sjukdom, av en relativt ung högre riksdagstjänsteman dennes

pensionsförmåner per år på visst sätt reduceras så att de, tillhoppa med den arbetsinkomst denne kan komma att bereda sig genom annat arbete innan han uppnår viss ålder, ej skall överstiga den avlöning han skulle ha åtnjutit om han kvarstått i riksdagens tjänst.

Skulle någon eller några av de i det föregående berörda frågorna kräva en mera omfattande utredning än vad som kan medhinnas under den ganska korta återstoden av vårsessionen bör vederbörande utskott uppdra åt sitt kansli att bereda frågorna under sommaruppehållet så att utskottet och riksdagen på ett tidigt stadium av höstsessionen kan ta slutlig ställning till frågan om revision av sin förvaltnings- och personalorganisation.

Med understrykande än en gång av betydelsen av att riksdagen till sitt förfogande har en högt kvalificerad utredande sekreterarpersonal, som såväl utåt som inåt har en fri och obunden ställning, hemställes alltså,

att riksdagen måtte vidta de ovan skisserade modifieringarna i 1969 års organisationsutrednings förslag till förvaltnings- och personalorganisationen inom riksdagen efter enkammarreformens genomförande m. m.

Stockholm den 5 maj 1970

Ethel Florén-Winther (m)

Nils-Eric Gustafsson (cp)   Torsten Hansson (s)   Hans Lindblad (fp)
